

Motion till riksdagen

1985/86:Ub535

Britta Bjelle (fp)

Den föreslagna utbildningslinjen för kostekonomi och kostterapi

I 1986 års budgetproposition föreslås att den nuvarande linjen för kost- och näringsekonomi, 100 p., skall förlängas och byta namn till linjen för kostekonomi och kostterapi, 120 p. Förslaget innebär vidare att linjen skall starta den 1 juli 1987 vid universiteten i Uppsala, Göteborg och Umeå.

I likhet med UHÄ:s förslag föreslår jag i denna motion att linjen skall inrättas den 1 juli 1986. Vidare föreslår jag att den bör inrättas vid samtliga universitet från detta datum samt att UHÄ till följd av detta ges i uppdrag att utfärda vissa övergångsbestämmelser i syfte att ge dem som uppfyller de för den gamla linjen gällande behörighetskraven möjlighet att söka och antas till den nya linjen. Ett bifall av min motion kan medföra vissa krav på stödsatser för de studerande som vid ansökningstillfället inte uppfyller behörighetskrav i matematik och naturkunskap alternativt biologi och kemi.

Bakgrund

I landets storkök tillagas och serveras årligen 4,4 miljoner måltider. Utöver planering och produktion har arbetsmoment som inköp, lagerhållning, beredning, personalledning, ekonomisk uppföljning, marknadsföring och information ingått i den process som slutat med att måltiden serverats på konsumentens tallrik. Ansvarig för hela den process som föregått serveringen är en ekonomiföreståndare, kostchef eller motsvarande.

De som genomgått en utbildning med kostterapeutisk inriktning återfinns på arbetsmarknaden ofta som dietister inom förebyggande, öppen och sluten hälso- och sjukvård. De arbetar som kostrådgivare till enskilda och grupper av enskilda samt fungerar som konsulter i näringsfrågor.

De som utbildar sig för dessa befattningar möter på arbetsmarknaden krav på livsmedels- och kostkunskap. Vidare krävs kunskaper i personaladministration, ekonomi, statistik, ADB, juridik och administrativ teknik. Genom förändringar i arbetsrollen kommer kraven på kunskaper inom dessa sistnämnda områden att öka.

Mot denna bakgrund har en arbetsgrupp inom UHÄ utarbetat ett förslag till en förlängd och till innehållet förändrad utbildning av ekonomiföreståndare och dietister. Förslaget grundar sig på krav och synpunkter som framförts av arbetsgivare och arbetstagare samt utbildare. Till grund för gruppens förslag ligger också en serie utredningar och analyser av nuvarande utbildning, som utförts på UHÄ:s uppdrag och som redovisats i en serie

Förslag

Det är med hänvisning till tidsbrist som det i budgetpropositionen föreslås att starten av den nya linjen skall senareläggas. Förslaget stöds av skrivelser från universiteten i Göteborg och Uppsala.

Enligt min mening är det ytterst olyckligt om propositionens förslag i detta avseende tillstyrks. Det är angeläget att det utredningsförslag som ligger till grund för den föreslagna utbildningsförändringen snarast förverkligas.

Förslaget till utbildningsförändring har föregåtts av ett omfattande utredningsarbete, vars resultat är väl förankrat. Ändringsförslaget innebär stora förändringar under utbildningens år två och tre. Dessa år kräver stora utvecklingsinsatser av utbildningsanordnarna med avseende på kursplaner, litteraturlistor och kanske även på lärarkompetenssidan. Däremot bygger utbildningens första år i allt väsentligt på den kompetens och det kunnande som varit och är berörda institutioners kännetecken, nämligen livsmedelskunskap och näringslära. Att redan från den 1 juli 1986 anta studerande till den nya utbildningen torde därför enligt min mening inte kräva särskilt omfattande utvecklingsarbete. Parallellt med genomförande av utbildningen år ett enligt ny utbildningsplan kan utvecklingsarbete avseende år två och tre genomföras.

Ett förverkligande av detta förslag innebär att tid vinnns. Det finns enligt min mening ingen anledning att uppskjuta starten av en utbildning som till innehåll och inriktning bättre än nuvarande utbildning motsvarar arbetsmarknadens krav. Det är enligt min mening också fullt möjligt att med begränsade utvecklingsinsatser starta den nya utbildningen den 1 juli 1986.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att linjen för kostekonomi och kostterapi bör inrättas den 1 juli 1986 vid universiteten i Uppsala, Göteborg och Umeå,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att UHÄ bör ges i uppdrag att med anledning av detta riksdagens beslut utarbeta övergångsbestämmelser, som gör det möjligt för studerande, vilka uppfyller nuvarande krav på behörighet, att antas till och följa utbildningen och som innehåller förslag till stödinsatser för denna grupp studerande.

Stockholm den 22 januari 1986

Britta Bjelle (fp)